

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De efficacia aquae benedictae

Johannes <de Turrecremata>

[Augsburg], um 1476

Capitulum vi. habens genus causalitatis quo aqua benedicta predictos
operatur effectus

[urn:nbn:de:bsz:31-333198](#)

dicens. **I**mmensam clementiam tuam om̄ipotens deus humiliter
imploramus: ut hanc creaturam salis quam in v̄sum humani ge-
neus tubuisti: benedicere & sanctificare tua pietate dignus. Ut
sit omnib⁹ sumētibus salus mētis & corporis. & quicqđ ex eo ta-
ctum vel resp̄sum fuerit careat om̄i immūndicia: om̄iqđ impugna-
tione spiritualis neqđe. **I**Dec ibi. **D**eāmus effec⁹ est pfugatō
pestilentie siue aure corrūpentis: ita ecclesiā sanctā in sacramentā
hui⁹ aque benedictō om̄ipotentē dēū ita legimus exortare. **D**eū
qđ ad salutem humani generis maxia queqđ sacramēta in aquaz
substātia cōdidiisti adesto xp̄ia⁹ iuocatōibus nostris & elemēto
huic multimodis purificatiōbus p̄patato virtutem tue benedi-
ctionis infunde. Ut creatura tua mīsterijs tuis seruens ad abijē-
dos demones/ morbosqđ pellēdos diūme grātie sumat effectum ut
quicqđ in domib⁹ vel in locis fidelium hec v̄nda res̄serit: om̄i ca-
reat immundicia liberet a noxa: non illic reſteat spirit⁹ pestilens
nec aura corrūpēs. discedant om̄es infidie latentis mimici. **E**t
si quid est qđ aut incolomitati habitantū muidet/ aut quieti asp-
sione hui⁹ aque effugiet ut salubritas p̄ iuocatōem tui nominis
expedita ab omnib⁹ sit impugnatō mib⁹ defensa. **I**Dec ibi. **N**on ē
aut credendū has v̄niuersalis ecclesiē sponse karissime hiesu xp̄i p̄
ces xp̄i nomie cōsecreatas vanas esse: aut apud ei⁹dēz ecclie sp̄o-
sum ihm xp̄m exauditōis grā carere qđ ad petendū ipam ecclesiā
inuitat dices. **P**etite & accipitis Johis. xvi. certificat eā ad au-
diendū cū ait. **Q**dcunqđ petientis in nomine meo hoc faciā. **P**re-
terea ē diligēter cōsiderandū qđ nō obstat si aliquā in asp̄sione aqđ
bñdīcta hui⁹ modi effec⁹ v̄niuersalit̄ non cōsequimur: hoc enim
non est ex defectu aque bñdīcta: quia q̄ntum est in se instituta est
ad hui⁹ modi effectus op̄andū: sed puenit aliud utputa ex p̄ce
suscipiens vel aliqua causa diūme sapientie cognita

Capitulū vi. h̄is gen⁹ causalitat̄ quo
aqua benedicta p̄oidos op̄at effectus
Sicut qđem esse dubitatō apud nōnullos de modo quo
aqđ bñdīcta efficere dicat plibatoe effectus. an videlicet
ex op̄e op̄ato vel ex op̄e opante. **N**o quā dubitatōez
duplex mod⁹ dicēdi dat ab auctōrib⁹. **Q**uē p̄ tr⁹ de palude i iiii
di. vi. circa materiam exorcismoz p̄sequit̄ p̄m⁹ dices: qđ aqua
bñdīcta op̄at supradicta non ex op̄e opato s̄ ex op̄e opante.

scz ex fide ecclesie p modū meriti orōis & suffragij. **O**pe dico ope
rāte totū ecclesie: et nō ex solo feroore & deuotōe vtentū. **Q**n̄
dicit petr⁹ de palude in q̄rto. **N**ō ē p̄cipēdēda fides totū ecclesie
meritū ei⁹ & p̄ces ei⁹ sic nec ista sacramētalia p ecclesiā īstituta
Qn̄ q̄ntū plus valet fides meritū & oratio totū ecclesie q̄ om̄⁹
psone: tantū p̄cellūt iste generales ceremonie totū ecclesie: que
nō sine inspiratōe dei īuēte sunt singulaub⁹ deuotiōmb⁹ singu-
loꝝ. **Q**ua ex re apte colligit q̄nta erroris caligine īuoluantur
heretici: q̄ p̄prias adīuentōes p̄ferūt sancte matris ecclesiā ī-
stitutis. **A**li⁹ mod⁹ dicēdi ē: q̄ ex ope opato: & iste mod⁹ dicē
di subdiuidit. **Q**uidā emī dicūt ex ope opato: nō q̄ aliq̄ vtute
naturali vel supnatāli īexistēte subiectie: s̄ ex vtute diuīa. ex de-
creto siue pacto diuīe misericordie assistēte aqua bñdic̄ta tales ef-
fectus efficiet. **E**t si querit ab iistis vbi ī sacra scriptura reperit
q̄ tale de⁹ pegeavit cū ecclesia aut cōstituerat decretū. responde-
tur q̄ ibi vbi dñs m̄qt luce. x. **Q**ui vos audit me audit: ecce dedi-
vob̄ potestatē calcādi sup om̄ēz vtutē īmīa: hāc eccīe sue sancte
redit potestatē: vt qñ dice: et illud qđ p eū ad hoc īstitutū ē de⁹
faciet illud vtputa arceat demōes vel hui⁹modi. **A**lij vero dicūt
q̄ vtute supnatāli diuīa īexistēte hoc efficiet aq̄ bñdic̄ta: licet hec
vtus nō sit tāta quā ī sacramētis q̄ sit sufficiēs dispositō ad grāz
Quantū vero ad effectū q̄ est deletio peccatorꝝ remaliuz. **I**Dec ē
sentēcia alberti magni & sandi thome. **E**t alioꝝ multoꝝ doctoꝝ
q̄ opat̄ p modū meriti īquantū excitat motū voluntatis / p quē
fit peccatorꝝ remissio. **S**cōs aut̄ mod⁹ dicēdi videb̄ esse durandi
i q̄rto: vez̄ q̄a cū pace oīm & sub vītate p̄sentē p̄posui detīmina-
re articulū: p̄termissa ampliou hoz̄ modorꝝ dicēdi p̄abilitatis
cōpatiōe: cū v̄tq̄ sit satis p̄babilis / & habeat magne auctoutat̄
vītos legētis arbitrio: int̄ illos dicēdi modos leđōz cōmittō: q̄a
q̄cung⁹ illoꝝ elecio p̄missa ī sue veritatis robore manēt solida-
ta. **Q**uib⁹ omībus hoc adīciendū est. q̄ vt m̄qt sanctus tho. ī
q̄rto vi. xii. **Q**uā cū apponēt aqua nō benedicta ad benedictā totū
efficiat benedictū. **V**irtus emī acq̄fita aq̄ ex bñdic̄tō p̄uenit ad
aquā additā: magis enī dignū trahit ad se minus dignuꝝ. **V**erū
tñ hugo sup q̄rto dicit sic: q̄ bñdic̄tō aque fuit īstituta: vt aq̄
si addit̄ in debita q̄ntitate aque bñdic̄te ī tota fit benedicta
Capitulum xii. ostendens q̄ aqua benedicta non est sacramē-
tum sed sacramentale